

Î N C H E I E R E

06 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Calivad-Trans”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Calivad-Trans” împotriva Societății pe acțiuni „Moldasig” cu privire la încasarea penalității și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Calivad-Trans” și menținută hotărârea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 12 martie 2015,

c o n s t a ț ă :

La data de 27 martie 2014, SRL „Calivad-Trans” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldasig” cu privire la încasarea penalității și a dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 23 ianuarie 2009, a încheiat cu pârâta contractul de asigurare benevolă a răspunderii transportatorilor și expeditorilor, prin care a fost asigurată marfa, ce constă din 20 920 kg de cireșe la prețul total de 31549,50 dolari SUA, cu prima de asigurare de 260 dolari SUA achitată integral prin rată unică la momentul semnării contractului.

Menționează că, la data de 10 iunie 2009, pe parcursul transportării mărfii către SRL „Megalinc”, or. Moscova cu automobilul de model Volvo FH12-420, cu n/î CLS 565, s-a produs cazul de risc asigurat și, anume, în urma defecțiunii instalației frigorifice, marfa transportată s-a deteriorat, fapt confirmat prin raportul de expertiză, talonul și factura din 16 iunie 2009.

Susține că, pârâta a fost înștiințată despre producerea faptului asigurat în conformitate cu prevederile contractuale și ale art. 1327 din Codul civil, atât oral, cât și în scris.

Afirmă că, la data de 09 octombrie 2009, SRL „Calivad-Trans” a depus cerere prealabilă în scris, prin care a solicitat pârâtei recuperarea despăgubirii de asigurate și a cheltuielilor suportate, însă prin scrisoarea din 20 august 2009, ultima i-a refuzat pe motiv că, lipsesc temeiurile juridice de achitare.

Relevă că, conform capitolului 15 al condițiilor SA „Moldasig”, plata despăgubirilor de asigurare urmează să fie efectuată în decurs de 30 zile din momentul când asiguratul a pus la dispoziția asigurătorului actele necesare.

Mai relevă că, faptul prezentării actelor se dovedește prin confirmarea din 09 iulie 2009 și înregistrarea dosarului de daune.

Invocă faptul că, la data de 03 decembrie 2009, SRL „Calivad-Trans” a depus cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat încasarea sumei prejudiciului material asigurat și a cheltuielilor pentru judecarea pricinii, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2012 a fost admisă acțiunea sa și a SRL „Megalinc” și încasată de la SA „Moldasig” în beneficiul său prejudiciu material asigurat în sumă de 31549,50 dolari SUA pentru costul mărfii deteriorate, taxa mărfii vămuite și cheltuielile de transport în sumă de 8104,45 dolari SUA și cheltuielile pentru nimicirea mărfii în sumă de 3600 dolari SUA.

Menționează că, după pronunțarea deciziei definitive de către instanța de apel, pârâta nu a reparat benevol indemnizația și despăgubirile de asigurare, dar a contestat decizia instanței de apel cu recurs, care prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 august 2012 a fost respins ca fiind inadmisibil.

Susține că, după devenirea irevocabilă a deciziei enunțate, pârâta, la data de 03 septembrie 2012, a achitat suma încasată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2012, astfel, a încălcat termenul de plată a indemnizației și a despăgubirilor de asigurare, fapt pentru care urmează să achite penalitatea în mărime de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere pe o perioadă de 6 luni și dobânda de întârziere pentru toată perioada de întârziere.

Solicită încasarea de la pârâtă a penalității în mărime de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere pe o perioadă de 6 luni în sumă de 6315,08 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 2335,70 dolari SUA, a cheltuielilor de judecată în sumă de 6000 lei și a taxei de stat.

Prin hotărârea Judecătoriai Centru mun. Chișinău din 12 martie 2015 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță, respingând pretenția cu privire la încasarea penalității, și-a argumentat concluzia prin faptul că, despăgubirea de asigurare nu a fost achitată din motiv că, părțile nu au ajuns la un acord comun în privința cuantumului prejudiciului material, fiind în litigiu, invocând în acest sens art. 6 alin. (6) din Legea nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări și art. 264 alin.(5) din Codul civil.

De asemenea, prima instanță, respingând pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, și-a argumentat concluzia prin faptul că, pârâta a executat decizia instanței de apel din 10 aprilie 2012 la data de 03 septembrie 2012, iar reclamanta a înaintat documentul executoriu spre executare la data de 12 octombrie 2012, când hotărârea judecătorească a fost deja executată benevol de către pârâtă, invocând în acest sens art. 619 din Codul civil

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2015 a fost admis apelul declarat de către SRL „Calivad-Trans”, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre sub formă de încheiere, prin care a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de către SRL „Calivad-Trans” din motiv că, este semnată și depusă în judecată de o persoană neîmputernicită.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 noiembrie 2015 a fost admis recursul declarat de către SRL „Calivad-Trans”, casată integral decizia instanței de apel și restituită pricina pentru judecarea apelului în fond în instanța de apel, în același complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2016 a fost respins apelul declarat de către SRL „Calivad-Trans” și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 18 aprilie 2016, SRL „Calivad-Trans” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate și ilegale, deoarece instanțele judecătorești au interpretat eronat legea.

Menționează că, instanța de apel greșit a stabilit că, recurenta nu poate pretinde încasarea dobânzii de întârziere, deoarece conform art. 619 alin. (1) și (2) din Codul civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Susține că, conform art. 585 din Codul civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, decizia instanței de apel a fost expediată în adresa recurentei la data de 14 martie 2016 (f. d. 165), iar cererea de recurs a fost depusă de către aceasta la data de 18 aprilie 2016 (f. d. 169).

Prin referința depusă la data de 15 iunie 2016 SA „Moldasig” a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către SRL „Calivad-Trans” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către SRL „Calivad-Trans”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul SRL „Calivad-Trans” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul Societății cu răspundere limitată „Calivad-Trans” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic